

Фінансові ринки та регуляція в ЄС

Фінансові ринки Європейського Союзу є основою для капіталовкладень, економічного зростання та інтеграції. Ефективні фінансові ринки дозволяють залучати капітал для бізнесу, підтримувати розвиток проєктів, забезпечувати ліквідність та знижувати вартість капіталу.

Завдяки активній участі інвесторів та розвиненій інфраструктурі, фінансові ринки ЄС сприяють розвитку європейської економіки, зміцненню банківської системи та підвищенню рівня життя громадян.

Структура фінансових ринків ЄС

Фондовий ринок

Місце торгівлі акціями та іншими цінними паперами. Дозволяє підприємствам залучати фінансування, випускаючи акції для широкого кола інвесторів.

Валютний ринок

Платформа для обміну валют, яка відіграє ключову роль у міжнародній торгівлі. Допомагає компаніям мінімізувати ризики, пов'язані з коливаннями валютних курсів.

Ринок облігацій

Місце торгівлі борговими зобов'язаннями, що випускаються урядами, корпораціями та іншими організаціями. Дозволяє залучати кошти для інфраструктурних проектів.

Ринок деривативів

Ринок похідних фінансових інструментів, таких як ф'ючерси, опціони та свопи. Забезпечує можливість хеджування фінансових ризиків.

Учасники фінансових ринків ЄС

Інвестори

Основні постачальники капіталу, які здійснюють вкладення в акції, облігації, деривативи та інші активи для отримання доходу. Можуть бути роздрібними (фізичні особи) або інституційними (пенсійні фонди, страхові компанії, банки).

Фінансові посередники

Організації, що надають послуги для спрощення доступу до фінансових ринків, зокрема банки, брокерські компанії та інвестиційні фонди. Сприяють підтримці ліквідності на ринках і забезпечують безпеку операцій.

Брокери та дилери

Фахівці, які виконують операції на ринках від імені інвесторів або компаній. Брокери надають послуги з купівлі-продажу активів, а дилери можуть діяти як продавці активів.

Емітенти

Компанії, уряди та інші організації, що випускають цінні папери для залучення капіталу. Випускають акції, облігації та інші цінні папери, які купують інвестори для отримання доходу.

Цілі регуляції фінансових ринків у ЄС

Захист інвесторів

Регуляція забезпечує прозорість умов інвестицій і надає інвесторам доступ до повної інформації про ризики, пов'язані з фінансовими продуктами. Це включає мінімальні стандарти розкриття інформації та спеціальні заходи для запобігання шахрайству.

Забезпечення прозорості

Європейська регуляція вимагає від компаній регулярного звітування та забезпечення доступу до даних про стан фінансових ринків, що дозволяє зменшити інформаційну асиметрію та захистити інвесторів від маніпуляцій.

Зниження ризиків

Регулювання спрямоване на обмеження надмірних спекуляцій і впровадження стандартів, які зменшують ризики втрати капіталу. Директиви ЄС встановлюють жорсткі вимоги до достатності капіталу банків і фінансових установ.

Підтримка стабільності

Регулятори ЄС націлені на виявлення системних ризиків і створення інструментів для швидкої реакції, таких як вимоги до ліквідності та стрес-тестування банків та інших фінансових установ, що запобігає поширенню кризових явищ.

Принципи регуляції фінансових ринків у ЄС

Принципи регуляції сприяють ефективному регулюванню фінансових ринків, забезпечуючи доступ учасників ринку до необхідної інформації, рівноправні умови та гнучкість у кризових ситуаціях. Регулятивна система здатна адаптуватися до змін ринку, включаючи фінансові кризи чи розвиток нових технологій, що вимагає швидкого оновлення стандартів.

Європейська система фінансового нагляду

ESMA
Європейський орган з цінних паперів і ринків

Національні регулятори
Органи нагляду країн-членів

EBA
Європейський орган банківського нагляду

EIOPA
Європейський орган страхування і професійних пенсій

Для забезпечення надійного регулювання та контролю над фінансовими ринками у ЄС створено Європейську систему фінансового нагляду (ESFS), яка діє як на рівні Союзу, так і в країнах-членах. ESFS включає три головні організації, кожна з яких має свою спеціалізацію у нагляді та регуляції окремих секторів.

Функції органів фінансового нагляду ЄС

ESMA

- Стандартизація регулювання фінансових ринків
- Нагляд за дотриманням норм
- Захист інвесторів від маніпуляцій
- Моніторинг ринкових тенденцій

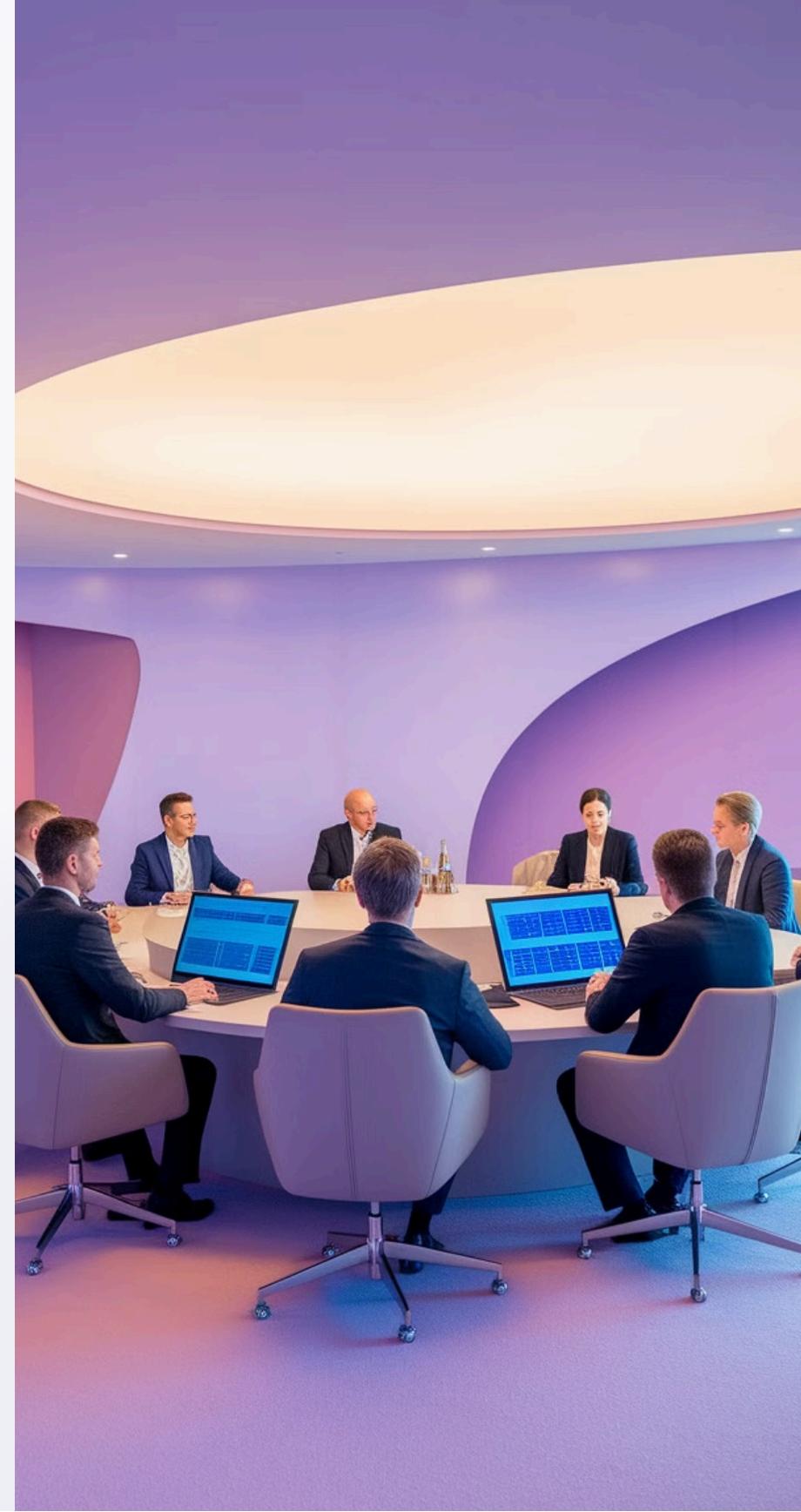
EBA

- Забезпечення стабільності банківської системи
- Регулювання капіталізації банків
- Проведення стрес-тестування
- Контроль за виконанням вимог щодо капіталу

EIOPA

- Нагляд за страховими та пенсійними ринками
- Регулювання капітальних вимог до страхових компаній
- Контроль пенсійних фондів
- Захист прав споживачів у цих секторах

Директива MiFID II

Захист інвесторів

Посилені вимоги до розкриття інформації

Прозорість ринку

Публікація цінових пропозицій та обсягів торгів

Обмеження високочастотної торгівлі

Зменшення ринкових ризиків

Підвищення конкурентності

Доступ до різноманітних ринків та послуг

Директива MiFID II (Директива про ринки фінансових інструментів) є основоположним актом, що регулює фінансові інструменти та ринки у ЄС. Вона була прийнята у 2004 році як MiFID I, а потім значно розширена та вдосконалена у 2014 році, вступивши в дію у 2018 році як MiFID II.

Регламент CRR та Директива CRD IV

Вимоги до капіталу

Банки повинні підтримувати мінімальний рівень капіталу для захисту від ризиків втрати активів.

Ліквідність

Банки повинні мати достатній рівень ліквідності для покриття своїх зобов'язань.

Нагляд і звітність

Фінансові установи зобов'язані надавати регулярну звітність про свою фінансову діяльність.

Пропорційність

Вимоги адаптуються залежно від розміру та ризикового профілю банку.

Регламент CRR і директива CRD IV регулюють вимоги до капіталу банків і фінансових установ у ЄС, встановлюючи стандарти достатності капіталу, ліквідності та управління ризиками. Вони є частиною європейських заходів щодо зміцнення банківської системи після фінансової кризи 2008 року і були прийняті у 2013 році.

Директива UCITS

Прозорість і звітність

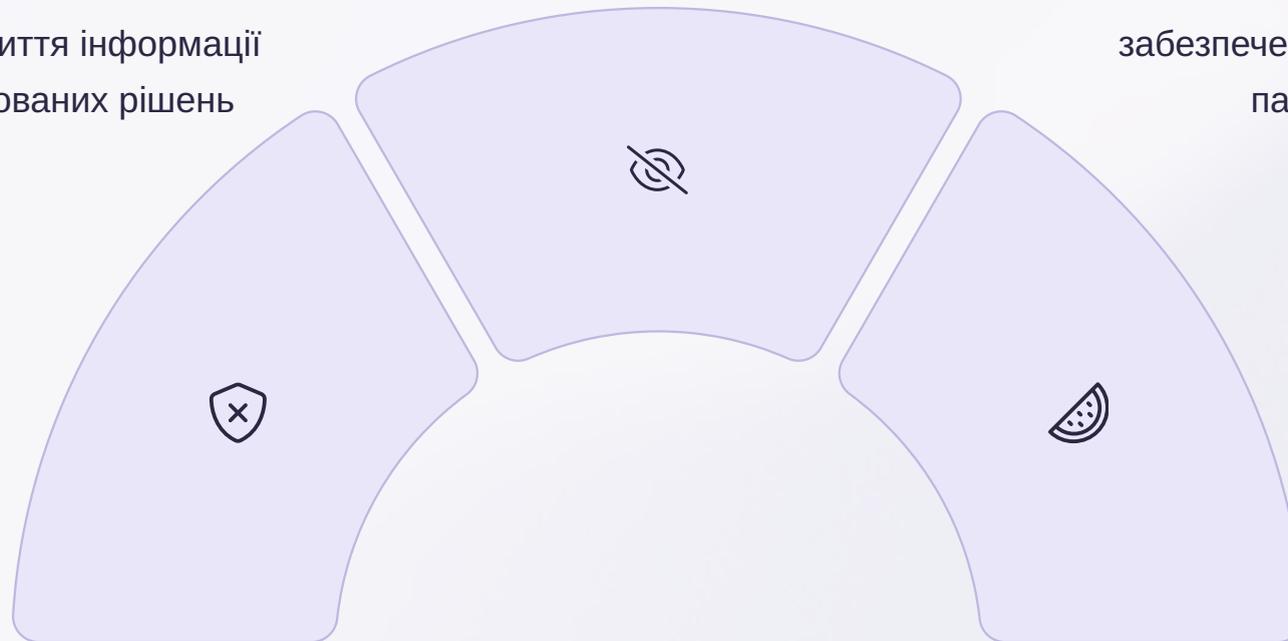
Регулярна звітність про діяльність та структуру портфеля

Ліквідність

Високий рівень ліквідності для забезпечення можливості викупу пайових одиниць

Захист інвесторів

Жорсткі стандарти розкриття інформації для прийняття обґрунтованих рішень

UCITS (Директива про колективні інвестиції у перевідступні цінні папери) була прийнята ще в 1985 році і з того часу неодноразово оновлювалася. Вона регулює діяльність інвестиційних фондів, які спеціалізуються на колективних інвестиціях і мають на меті захист інтересів інвесторів.

Регламент щодо боротьби з відмиванням грошей (AML)

Верифікація клієнтів (KYC)

Фінансові установи зобов'язані здійснювати ідентифікацію клієнтів і перевіряти їх на предмет можливих ризиків.

Моніторинг транзакцій

Регулювання вимагає постійного моніторингу транзакцій для виявлення підозрілої діяльності.

Звітність

У разі виявлення підозрілих транзакцій фінансові установи зобов'язані негайно повідомляти про це відповідні органи.

Боротьба з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму є одним із ключових напрямків регуляторної політики ЄС, особливо після фінансових криз і терористичних атак. Регламент AML встановлює вимоги до банків та інших фінансових установ щодо здійснення процедур перевірки клієнтів, моніторингу фінансових транзакцій та звітності.

Директива AIFMD

2011

Рік прийняття

Директива прийнята як відповідь на недоліки, виявлені під час фінансової кризи 2008 року

100%

Розкриття інформації

Фонди повинні повністю розкривати інформацію про свою структуру, стратегії та ризики

€125K

Мінімальний капітал

Встановлюються мінімальні вимоги до капіталу для забезпечення платоспроможності фонду

Директива AIFMD регулює діяльність компаній з управління альтернативними інвестиційними фондами, такими як хедж-фонди та фонди прямих інвестицій. Ця директива націлена на забезпечення прозорості та регулювання ризиків, пов'язаних із діяльністю альтернативних фондів.

Регламент SFTR

Звітність

Сторони, які беруть участь у операціях з фінансування цінних паперів, зобов'язані надавати докладні звіти про всі такі операції до затверджених торгових репозиторіїв.

SFTR (Регламент щодо операцій з фінансування під заставу цінних паперів) регулює операції з цінними паперами, включаючи репо-операції та операції з позицією цінних паперів. Цей регламент був прийнятий у 2015 році для підвищення прозорості операцій з фінансування під заставу цінних паперів.

Захист інвесторів

Інвестори отримують повну інформацію про використання їхніх активів у таких операціях, що дозволяє їм приймати обґрунтовані рішення.

Стандартизація даних

Регламент вимагає використання уніфікованих стандартів для звітності, що спрощує обробку та аналіз даних регуляторами і учасниками ринку.

Європейський банківський союз

Єдиний наглядовий механізм (SSM)

Централізована система банківського нагляду, в рамках якої Європейський центральний банк здійснює нагляд за найбільшими банками в країнах єврозони.

Єдиний механізм вирішення проблем (SRM)

Створений для швидкого та ефективного врегулювання кризових ситуацій у банківському секторі, що дозволяє знизити фінансовий тиск на держави-члени.

Єдина система страхування депозитів (EDIS)

Спрямована на захист вкладників у випадку банкрутства банку, забезпечуючи однаковий рівень захисту для вкладників незалежно від місцезнаходження банку.

Європейський банківський союз – це комплексна система регулювання банківського сектору в Європейському Союзі, створена для забезпечення фінансової стабільності, підвищення довіри до банківської системи та зниження ризиків на фінансових ринках.

Механізми регуляції банківського сектору

Регуляція банківського сектору в ЄС спирається на міжнародні стандарти, такі як Базельські угоди (Basel III), що встановлюють вимоги до капіталу, ліквідності та управління ризиками. Європейський банківський союз також працює над впровадженням додаткових нормативних актів для забезпечення прозорості та стабільності банківської діяльності.

Завдяки централізації нагляду, ефективному механізму вирішення криз і захисту вкладників, банківський союз зміцнює фінансову стабільність у Європі та підвищує довіру до банківського сектору. Він також сприяє зменшенню ризиків, пов'язаних із розбіжностями у регулятивних підходах різних країн-членів.